

Viborg Kommunes basisbudget 2015-2018

Til Byrådets budgetkonference den 28. og 29. august 2014

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

Indhold

1. Indledning.....	2	7.1 Jordforsyning.....	23
1.1 Hvad indeholder basisbudgettet?.....	2	7.2 Forsyningsområdet.....	24
2. Basisbudgettet kort fortalt.....	3	8. Likviditetsmæssige konsekvenser.....	25
3. Skatter og generelle tilskud.....	5	8.1 Lånoptagelse.....	26
3.1 Skatter.....	6	8.2 Afdrag på lån.....	27
3.2 Generelle tilskud og udligning.....	7	8.3 Øvrige finansforskydninger.....	27
4. Tekniske ændringer.....	9		
4.1 Lovændringer indarbejdet i budgettet.....	10		
4.2 Moderniseringsaftalen.....	11		
4.3 Pris- og lønregulering.....	12		
4.4 Demografiregulering.....	13		
4.5 Folkeskolereform.....	15		
4.6 Konkurrenceudsættelser.....	16		
5. Skattefinansieret drift.....	17		
5.1 Serviceudgifter.....	17		
5.2 Overførselsudgifter.....	20		
6. Renter.....	21		
7. Anlæg.....	22		

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

1. Indledning

Basisbudgettet er et såkaldt teknisk budget, der vil være udgangspunkt for de politiske budgetforhandlinger.

Formålet med basisbudgettet er at fjerne fokus fra de tekniske budgetændringer, således at drøftelserne på Byrådets budgetkonference den 28. og 29. august 2014 i højere grad kan fokuseres på tværgående prioritering herunder ønsker om merudgifter – samt behov for reduktioner – der er ønskelige og nødvendige i det endelige budgetforslag 2015-2018.

1.1 Hvad indeholder basisbudgettet?

Basisbudget 2015-2018 baserer sig på de udmeldte budgetrammer (der tager udgangspunkt i overslagsårerne i det vedtagne budget 2014-2017) samt de budgetforslag, som udvalgene færdiggjorde ultimo juni 2014 indenfor de udmeldte budgetrammer.

Der er indarbejdet følgende tekniske ændringer i basisbudgettet:

- Indtægts siden er genberegnet med nye indtægtsforudsætninger på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets beregning af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2015 og KL's skøn for udviklingen i udskrivningsgrundlaget.
- Virkningen af regeringens lov- og cirkulæreprogram er indarbejdet i budgettet på de relevante politikområder.
- Moderniseringsaftalens statslige afbureaukratiseringsinitiativer, som er en del af Økonomaftalen mellem Regeringen og KL, er indarbejdet i budgettet.
- Den forventede pris- og lønudvikling i basisbudgettet er ajourført med KL's seneste skøn af 24. juni 2014.
- De demografiafhængige udgifter er ajourført med udgangspunkt i befolkningsprognosen, som Økonomiudvalget godkendte den 23. april 2014. I henhold til de vedtagne principper er der alene indarbejdet negative reguleringer i basisbudgettet. Positive reguleringer indarbejdes ikke automatisk men indgår i de politiske forhandlinger og tværgående

de prioriteringer, der indledes med budgetkonferencen.

- Budgetrammerne er ajourført med byrådsbeslutninger siden Økonomiudvalgets rammeudmelding.

Overførselsudgifterne er budgetteret på baggrund af ny lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen og forventet regnskab pr. 30. juni 2014. På overførselsområderne modsvares eventuelle merudgifter i vid udstrækning af merindtægter i form af øgede generelle tilskud, da disse udgifter for kommunerne under ét er dækket af staten.

Anlægsudgifterne på det skattefinansierede område er indarbejdet med beløb svarende til den vedtagne udgiftsramme korrigeret for tekniske ændringer. Udvalgenes nye anlægsønsker er ikke indarbejdet i basisbudgettet, idet de først indgår i de politiske budgetforhandlinger. I 2017 til 2018 er de skattefinansierede anlægsudgifter i basisbudgettet hævet til 200 mio. kr. svarende til Byrådets målsætning.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

2. Basisbudgettet kort fortalt

Tabellen nedenfor viser basisbudget 2015-18 opgjort i en resultatopgørelse.

Tabel 1. Resultatopgørelse pr. 11. august 2014

(mio. kr)	Regnskab 2013	Oprindeligt budget 2014	Forventet regnskab 2014 pr. 30/6	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Resultatopgørelse: (minus = indtægter)							
Skatter og generelle tilskud	-5.308,3	-5.427,3	-5.399,0	-5.493,3	-5.530,7	-5.612,0	-5.699,0
Serviceudgifter	3.755,5	3.867,6	3.885,9	3.966,2	3.904,1	3.897,7	3.896,6
Overførselsudgifter	1.213,1	1.302,9	1.256,8	1.232,2	1.239,9	1.248,6	1.252,0
Pris- og lønstigninger (drift)				0,0	85,4	182,8	282,1
Renter	17,8	22,7	13,6	19,8	22,3	22,9	23,6
Resultat af ordinær drift	-321,9	-234,1	-242,7	-275,1	-279,1	-260,0	-244,8
Anlægsudgifter	124,6	218,3	268,7	187,4	316,4	200,0	200,0
Ældreboliger (anlægsudgifter)	9,7	25,4	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning	-1,1	-9,2	-21,9	22,6	1,8	-4,3	-3,1
Pris- og lønstigninger (anlæg)				0,0	2,8	2,9	3,9
Resultat skattefinansieret område	-188,6	0,4	17,1	-65,1	41,9	-61,4	-43,9
Forsyningsområdet	8,1	2,5	-0,9	7,4	6,5	4,6	-1,5
Resultat før låntagning	-180,5	2,9	16,2	-57,7	48,4	-56,8	-45,4
Likviditet: (minus = kasseforbrug)							
Likvide aktiver primo	52,1	59,1	59,1	97,5	168,6	97,4	127,0
Resultat før låntagning	180,5	-2,9	-16,2	57,7	-48,4	56,8	45,4
Lånoptagelse	117,7	123,3	91,4	56,0	47,0	47,0	42,5
Afdrag på lån	-62,7	-64,2	-62,8	-66,0	-68,6	-71,0	-73,3
Øvrige finansforskydninger	-228,4	11,3	26,0	23,3	-1,3	-3,2	-3,2
Likvide aktiver ultimo	59,1	126,6	97,5	168,6	97,4	127,0	138,3
Likvide aktiver gennemsnit	340,4	365,0	415,0	500,0	520,0	525,0	555,0

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

Basisbudgettets hovedtal vises ovenfor i en resultatopgørelse. Resultatopgørelsen sammenfatter alle kommunens udgifter og indtægter og viser på bundlinjen, hvordan Viborg Kommunes kassebeholdning påvirkes af budgettet. I de følgende afsnit gennemgås de enkelte hovedposter.

Resultat af ordinær drift

Resultatet af den ordinære drift viser, hvor stort et driftsoverskud eller -underskud, kommunen har til at dække udgifter til anlæg, idet både jordforsyning og forsyningsområdet skal hvile i sig selv set over en årrække. Der er i forbindelse med budgetloven indført krav om, at der skal være overskud på den ordinære drift.

Resultatopgørelsen viser, at der er overskud på den ordinære drift på 275,1 mio. kr. 2015, 279,1 mio. kr. i 2016, 260,0 mio. kr. i 2017 og 244,8 mio. kr. i 2018. Byrådets målsætning om, at der skal være et overskud på den ordinære drift på minimum 200 mio. kr. er dermed opfyldt i alle årene.

Serviceudgifter / budgetbuffer

Der er under serviceudgifterne indarbejdet en budgetbuffer på 25 mio. kr. i 2015. Formålet med budgetbufferen er at minimere risikoen for sanktioner fra Staten ved overskridelse budgettet. En budgetoverskridelse kan f.eks. ske ved forbrug af tidligere års opsparet overskud. Ser-

viceudgifterne udgør 3.966,2 mio. kr., hvilket er 3,7 mio. kr. over Viborg Kommunes andel af servicerammen på landsplan.

Udviklingspulje

Under Økonomi- og Erhvervsudvalget er der reserveret en udviklingspulje, der i udgangspunktet er 25 mio. kr. i alle budgetårene. Da der allerede er disponeret beløb til udviklingstiltag, er udviklingspuljens størrelse 13,0 mio. kr. i 2014, 13,6 mio. kr. i 2015, 20,2 mio. kr. i 2017 og 24,3 mio. kr. i 2018.

Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne udgør 1.232,2 mio. kr. i 2015. De er budgetteret på baggrund af ny lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen og forventet regnskab pr. 30. juni 2014. Der redegøres i afsnit 5.2 for udviklingen i kommunens overførselsudgifter.

Anlægsudgifter

Anlægsudgifterne er indarbejdet på grundlag af budgetoverslagsårene 2015, 2016 og 2017 i budget 2014-2017 samt tekniske ændringer. Nye anlægsønsker er kun indarbejdet på forsyningsområdet (REVAS) og jordforsyningsområdet. Der er i 2017 og 2018 indlagt en anlægspulje, så resultatopgørelsen indeholder et anlægsniveau på 200 mio. kr. svarende til Byrådets målsætning.

Lånoptagelse

Lånoptagelsen er indarbejdet med den forventede låneramme beregnet på baggrund af basisbudgettets forudsætninger. Der er ikke indarbejdet lånoptagelse på baggrund af særlige lånedispensationer, som Viborg Kommune har søgt i henhold til økonomiaftalen. Det ses af tabellen, at afdragene på lån overstiger lånoptagelsen, hvormed kommunens gæld nedbringes.

Likviditet

Basisbudgettet har en positiv virkning for likviditeten i 2015, idet den *faktiske* likviditet forøges fra 97,5 mio. kr. ultimo 2014 til 168,6 mio. kr. ultimo 2015. Den *gennemsnitlige* likviditet stiger til 500,0 mio. kr. ultimo 2015, hvorefter den fortsat er stigende i 2016 til 2018. Byrådets målsætning om en gennemsnitlig likviditet på mindst 200 mio. kr. er opfyldt i hele budgetperioden. Den såkaldte kassekreditregel kræver, at den gennemsnitlige likviditet på ethvert tidspunkt er positiv, hvilket er opfyldt.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

3. Skatter og generelle tilskud

Kommunen har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Vælges statsgarantien er indkomstskatten og udligningsbeløb i 2015 lagt fast, og der sker ingen efterregulering. Vælger kommunen derimod at budgettere ud fra eget skøn (selvbudgettering), vil der i 2018 ske efterregulering på baggrund af den faktiske udvikling i 2015.

I tabellen nedenfor vises væksten i udskrivningsgrundlaget fra 2008 til 2015. Da den økonomiske krise var på sit højdepunkt i 2008 til 2009 var der en negativ vækst i udskrivningsgrundlaget. Væksten i udskrivningsgrundlaget fra 2009 til 2010 afspejler, at både Viborg Kommune og landets økonomi langsomt var på vej tilbage på vækstsporet. Desværre viser det opgjorte udskrivningsgrundlag for perioden 2010-2012, at væksten på landsplan er stagnerende, og at Viborg Kommune vedvarende ligger ca. 0,8 procentpoint under landet.

Udviklingen i udskrivningsgrundlaget er nært forbundet med konjunktursituationen både nationalt og internationalt. Udviklingen i BNP, eksporten og de finansielle markeder spiller en væsentlig rolle for en lille åben økonomi som den danske. Derfor er ændringer af gældende lovgivning og dermed ændret adfærd også et vigtigt parameter, når regeringen, Vis

Tabel 2. Udskrivningsgrundlaget 2008-2015

Vækst i procent	Endelig opgjort				KL prognose		
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013*	2013-2014*	2014-2015*
Viborg Kommune	-1,8	8,5	1,7	1,8	3,3	3,1	3,4
Landsplan	-1,1	8,6	2,5	2,6	3,3	3,1	3,4

* baseret på KL's vækstsøn pr. juni 2014

mændene og Nationalbanken udarbejder prognoser for væksten i udskrivningsgrundlaget.

Prognosen for udviklingen i udskrivningsgrundlaget fra 2012 til 2013 er siden december 2013 blevet nedjusteret med 1,6 procentpoint (fra 4,9 pct. til 3,3 pct.). Nedjusteringen slår også igennem på skønnene for 2014 og frem. Hovedforklaringen på nedjusteringen er, at de foreløbige skattedata for 2013 indikerer større fradrag end antaget i regeringens økonomiske redegørelse fra december 2013. Altså er nedjusteringen mest begrundet i skattetekniske forhold, primært omkring udbetalingen af efterlønsmidlerne og indførelsen af den nye alderspension i stedet for kapitalpensionen, som man ikke kan indbetale til mere.

Konsekvensen er, at statsgarantien for 2015 er nedjusteret med 3,6 mia. kr. i forhold til prognosen i begyndelsen af 2014. Isoleret set betyder en nedjustering af statsgarantien et tilsvarende højere bloktilskud – så alt andet lige vil en gennemsnitskommune være påvirket.

Generelt set er billedet dog, at der er bedring i økonomien på de fleste parametre.

Danmarks vigtigste samhandelspartnere og herunder euroområdet er i fremgang og der forventes et egentlig økonomisk opsving. I USA har økonomien længe været i bedring, og der ser ud til at være stabilitet i den økonomiske politik.

Viborg Kommunes vækst kan afvige fra landsudviklingen som følge af lokale strukturforskel-le i indkomstudvikling og fradragskomponenter mv. Der foreligger endnu ikke pålidelige tal for 2013 på kommuneplan.

Det forudsættes i basisbudgettet, at Viborg Kommune vælger statsgaranti i 2015, da det fortsat er tendensen, at Viborg Kommune ligger under landsgennemsnittet mht. væksten i udskrivningsgrundlaget.

Forvaltningen vil hen over sommer og efterår 2014 løbende analysere på skattegrundlaget, og Byrådet vil til andenbehandlingen af budgettet få præsenteret en aktuel vurdering af provenuet ved selvbudgettering.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

3.1 Skatter

Nedenstående tabel viser de budgetterede skatteindtægter for 2015-2018.

Der er i 2015 budgetteret med skatteindtægter for i alt 3.986,5 mio. kr.

Langt den største del af skatterne vedrører den kommunale indkomstskat. Indkomstskatten i budget 2015 på 3.665,1 mio. kr. er baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets beregning af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2015. Statsgarantien for 2015 er en fremskrivning af det opgjorte udskrivningsgrundlag for 2012 med 10 procent. Endvidere er overslagsårerne 2016-18 fremskrevet med KL's skøn for udviklingen i udskrivningsgrundlaget.

Det er provenuet fra selskabsskat vedrørende indkomståret 2012, der efter viderefordeling og udligning afregnes til kommunerne i budget 2015.

Fra 2014 sænkes selskabsskatten gradvis til 22 procent i 2016.

Nedsættelsen af selskabsskatten vil få virkning på det kommunale provenu fra 2017. Jf. økonomiaftalen for 2015 vil regeringen dog hæve kommunernes andel af selskabsskatten, således at effekten af nedsættelsen neutraliseres.

Tabel 3. Skatter i basisbudgettet 2015-2018

(mio.kr., løbende priser)	2015	2016	2017	2018
Indkomstskat	-3.665,1	-3.753,4	-3.817,2	-3.883,6
Selskabsskat	-38,4	-39,9	-41,1	-41,1
Grundskyld	-266,0	-283,1	-295,8	311,8
Dækningsafgift	-17,0	-17,5	-18,0	-18,0
Skatter i alt	-3.986,5	4.093,8	-4.172,0	4.254,5

(Negative beløb angiver indtægter)

Folketinget har den 20. december 2013 vedtaget en ændring af vurderingsloven, hvilket medfører, at SKAT ikke foretager nye vurderinger i 2013 og 2014. Et nyt vurderingsystem forventes i drift fra 2015-vurderingen. For ejerboliger videreføres 2011-vurderingerne – dog med et nedslag på 2,5 procent for at sikre grundejerne mod overbetaling.

Med skattereformen fra 2012 har Folketinget besluttet at afskaffe muligheden for nye fradrag for forbedringer fra 2013. Kommunerne opnår en provenumæssig gevinst i takt med at eksisterende fradragordninger udløber.

Vurderingsmyndigheden (SKAT) har dog fortsat en del uafsluttede sager vedrørende fradrag for forbedringer som følge af en IT-systemfejl. Forvaltningen er i sommeren 2014 bekendt med, at der mangler afgørelse på ca. 700 sager for Viborg Kommune. Jf. økonomiaftalen for 2012, er aftalt en kompensation til kommunerne på i alt 650 mio.kr. for perioden 2012-2014. Der er således ikke aftalt yderligere kompensation for 2015. Disse forhold gør, at

skønnet for ejendomsskatten 2015-2018 er behæftet med betydelig usikkerhed.

Dækningsafgiften vedrører offentlige ejendomme – ikke forretningsejendomme. Der foreligger i 2014 vurderingsændringer vedrørende dækningsafgift af grundværdi og dækningsafgift af forskelsværdi. En netto reduktion på 1,4 mio. kr. og det forventes, at der også i budgetårerne 2015-2018 vil komme vurderingsændringer. Konsekvensen er et lidt lavere budgetlagt provenu end antaget i overslagsårerne 2015-2017 i budget 2014.

I årene 2015-17 er der ingen efterregulering af skatter og udligning, idet Viborg Kommune i perioden 2012-2014 har valgt statsgaranti. Hvis der i budget 2015 vælges statsgaranti, vil der heller ikke være en efterregulering af 2018.

Der indgår i økonomiaftalen for 2015 en forudsætning om, at den kommunale skatteudskrivning samlet set er uændret i forhold til 2014. Det betyder, at hvis nogle kommuner sætter skatteprocenten op, skal andre kommuner sænke skatten tilsvarende.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

3.2 Generelle tilskud og udligning

Tilskud og udligning giver en samlet indtægt på 1.506,8 mio. kr. i 2015.

Nedenstående tabel viser de budgetterede skuds- og udligningsbeløb fra staten.

Bloktilskud til kommuner

Staten yder et generelt tilskud (bloktilskud) til kommunerne, hvoraf størsteparten går til landsudligningen (generel udligning) og til kommuner med højt strukturelt underskud. Resten fordeles til kommunerne efter indbyggertal og benævnes statstilskud til kommuner.

Bloktilskuddet er et generelt tilskud og er ikke øremærket bestemte formål. Bloktilskuddets størrelse er bl.a. afhængig af fastsættelsen af pris- og lønskøn, reguleringer for mer/mindreopgaver i kommunerne samt fastlæggelsen af budgetgarantien.

Bloktilskuddet aftales hvert år i forbindelse med økonomiaftalen og er for 2015 på 65 mia. kr. for hele landet under et.

Endvidere er der aftalt et ekstraordinært tilskud på 3 mia. kr. til styrkelse af kommunernes likviditet. Tilskuddet indgår i statstilskuddet og fordeles på følgende måde:

- 2 mia. kr. fordeles efter indbyggertal – hvilket giver 33,4 mio. kr. i Viborg.
- 0,5 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet.
- 0,5 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag under 170.000 kr. pr. indbygger.

Alt i alt får Viborg Kommune 64,3 mio.kr. fra denne tilskudspulje, hvilket er ca. 14 mio. kr. mere end, hvis kriteriet for alle tre mia. kr. havde været en fordeling efter indbyggertal.

Forvaltningen vurderer ligesom sidste år, at KL's skøn for bloktilskuddet i overslagsårene

Tabel 4. Generelle tilskud og udligning i basisbudgettet 2015-2018

(mio.kr., løbende priser)	2015	2016	2017	2018
Udligning, generelt	-956,9	-916,4	-932,2	-952,9
Udligningstilskud, kommuner med højt strukturelt underskud	-79,1	-85,3	-94,8	-99,3
Statstilskud til kommuner	-200,3	-141,4	-140,4	-141,6
- heraf tilskud til styrkelse af likviditeten	-64,3			
- heraf eget indlagt skøn på ekstra statstilskud		-16,8	-16,8	-16,8
Betinget balancetilskud	-50,2	-66,9	-66,8	-66,8
Udligning og generelle tilskud i alt	-1.286,5	-1.210,0	-1.234,2	-1.260,6
Tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0
Det særlige ældretilskud, ordning 2002	-11,4	-11,7	-11,9	-12,1
Det særlige ældretilskud, ordning 2007	-15,4	-15,6	-15,9	-16,2
Tilskud til bedre dagtilbud	-9,4	-9,6	-9,7	-9,9
Tilskud skolereformen	-38,2	-43,8	-21,9	0,0
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	28,7	29,2	29,7	30,3
Udligning selskabsskat	-30,0	-31,1	-32,0	-32,1
Særlige tilskud i alt	-75,7	-82,6	-61,7	-40,0
Beskæftigelsestilskud	-156,6	-156,6	-156,6	-156,6
Udviklingsbidrag til Region Midt	12,0	12,3	12,5	12,8
Tilskud og udligning i alt	-1.506,8	-1.436,9	-1.440,0	-1.444,4

(Negative beløb angiver indtægter)

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

er sat forholdsvist lavt. Der er derfor indarbejdet 16,8 mio. kr. i hvert af overslagsårerne 2016-2018, svarende til Viborg Kommunes andel af én mia. kr. på landsplan i ekstraordinært finansieringstilskud. Det er selvfølgelig behæftet med usikkerhed, men erfaringen er, at kommunerne i de årlige økonomiforhandlinger har fået tilført ekstra penge.

Betinget balancetilskud

I økonomiaftalen for 2015 er aftalt et betinget balancetilskud på 3 mia. kr.. For Viborg Kommune svarer det til 50,2 mio. kr. Hvis de kommunale budgetter holder sig indenfor den aftalte serviceramme, bliver det betingede balancetilskud udbetalt i første kvartal 2015. Beløbet er fuldt ud indarbejdet i budgettet

Folkeskolereformen

Med økonomiaftalen 2014 blev aftalt et tilskud til omstilling af folkeskolen i forhold til skolereformen. Tilskuddet er på i alt 1,8 mia.kr. fordelt på skoleårerne 2014-2017. Beløbet udgør 600 mio. kr. i 2015, hvoraf Viborg Kommune får 38,2 mio.kr.

Følgende tildelings kriterier ligger til grund for tilskuddet:

- Grundbeløb på 100 mio. kr. tildeles alle kommuner i forhold til elevtal
- Tillæg til kommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnittet, og som opfylder

nogle underkriterier så som lav befolkningstæthed.

De indlagte indtægts- og udgiftsbeløb i basisbudgettet er beskrevet i afsnit 4.5.

Sundhed

Med økonomiaftalen for 2015 er regeringen og KL enige om at styrke kommunernes nære sundhedsvæsen med 350 mio. kr., som indgår i kommunernes bloktilskud. Indsatsen har fokus på den patientrettede forebyggelse herunder forebyggelse af uheldsmæssige indlæggelser. Anvendelsen af midlerne drøftes i regi af sundhedsaftalerne. Viborg Kommunes andel af 350 mio. kr. udgør 5,8 mio. kr., som er indarbejdet i basisbudgettet.

Beløbet finansieres delvist af kommunerne selv gennem effektivisering af befordringsområdet (100 mio. kr.) og beredskabsområdet (100 mio. kr.).

Beskæftigelsestilskud

Kommunerne overtog pr. 1. januar 2010 udgifterne til dagpenge samt aktivering af forsikrede ledige. En del af disse udgifter dækkes af refusion, mens kommunernes nettoudgifter finansieres af et beskæftigelsestilskud til hver enkelt kommune.

Viborg Kommunes beskæftigelsestilskud udgør 156,6 mio. kr. i 2015, hvilket skal ses i lyset af udgifter til forsikrede ledige på 161,8 mio. kr. For overslagsårerne 2016-18 er indtægter og udgifter uændrede.

Der foretages både en midtvejsregulering og efterregulering af beskæftigelsestilskuddet på baggrund af den faktiske udvikling i antal ledige. Midtvejs- og efterreguleringerne kan udgøre ganske store beløb, og de er meget vanskelige at skønne over, da relativt små udsving i arbejdsløshedsprocenterne i de enkelte kommuner kan resultere i store beløbsmæssige reguleringer. På grund af den store usikkerhed er der ikke indregnet midtvejs- eller efterreguleringer i basisbudgettet.

Udligning af selskabsskatten

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligningsordning, hvor 50 procent af forskellen mellem kommunens provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes.

Selskabsskatten har været nedadgående for Viborg Kommune, hvilket resulterer i en stigning i udligningstilskuddet. Udligningstilskuddet udgør 30 mio. kr. i 2015.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4. Tekniske ændringer

I afsnit 4 gennemgås de tekniske ændringer, der er foretaget i basisbudgettet. De tekniske ændringer er de rammeændringer, der er indarbejdet siden rammerne blev udmeldt til de politiske udvalg primo marts 2014. Det ses af tabellen, at budgettet er reduceret med 89,9 mio. kr. i 2015, 142,2 mio. kr. i 2016, 175,7 mio. kr. i 2017 og 182,3 mio. kr. i 2018.

I de følgende afsnit gennemgås lov- og cirkulæreprogrammet (afsnit 4.1), moderniseringsaftalen (afsnit 4.2), pris- og lønreguleringen (afsnit 4.3), demografireguleringen (afsnit 4.4), folkeskolereformen (afsnit 4.5) og konkurrenceudsættelser (afsnit 4.6). Derfor er øvrige ændringer beskrevet.

Ændringer jf. Byråd/Økonomiudvalg

Disse ændringer omfatter de tillægsbevillinger, som er bevilget siden budgetrammerne blev udmeldt. Den væsentligste ændring er overførsel af 15,9 mio. kr. i driftsoverskud fra regnskab 2013 til budget 2015.

Serviceområdet

På serviceområdet er der en rammeudvidelse vedr. udvalgenes budgetforslag på 13,6 mio. kr. stigende til 15,4 mio. kr. Rammeudvidelsen skyldes tilretning af budgettet til aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet for ca. 15 mio. kr.

Tabel 5. Budgetændringer - herunder tekniske ændringer i basisbudgettet

(i 1.000 kr., 2015-p/l)	2015	2016	2017	2018
Ramme primo marts 2014	5.288.308	5.286.157	5.322.008	5.330.866
Prisfremskrivning jf. nyt pris- og lønskøn	-12	-129	-133	-242
Ændringer/omplaceringer jf. Byråd/Økonomiudvalg	16.215	-682	-1.460	-1.460
Serviceområdet				
Afvigelse mellem ramme og Lov- og cirkulæreprogram	13.576	15.404	15.404	15.404
Moderniseringsaftale	1.598	1.352	845	263
Øvrige tekniske ændringer	-4.638	-4.882	-5.655	-5.922
Overførselsområdet				
Afvigelse mellem ramme og Lov- og cirkulæreprogram	13.263	-14.265	-17.568	3.337
Overførselsområdet				
Afvigelse mellem ramme og Lov- og cirkulæreprogram	-95.915	-91.479	-111.883	-125.347
Moderniseringsaftale	-25.901	-26.698	-21.681	-22.012
Øvrige tekniske ændringer	0	0	0	0
	-8.072	-20.826	-33.583	-46.340
Basisbudget	5.198.422	5.143.952	5.146.294	5.148.547
Budgetændringer i alt	-89.886	-142.205	-175.714	-182.319

De væsentligste øvrige tekniske ændringer på serviceområdet består af

- Budgetbuffer på 25 mio. kr. i 2015
- Negative efterreguleringer vedr. demografi i 2014 samt negativ virkning af ny prognose for dagtilbud på samlet -13 mio. kr. i 2015 stigende -24 mio. kr. i 2018, jf. den vedtagne demografireguleringsmodel
- Løft af sundhedsområdet med 5,9 mio. kr. i 2015-2018, jf. økonomiaftalen

Overførselsområdet

På overførselsområdet er der i udvalgenes budgetforslag en udgiftsreduktion på 95,9 mio. kr. i 2015 stigende til 125,3 mio. kr. i 2018.

Overførselsudgifterne budgetteres ikke inden for en fast ramme. De budgetteres på baggrund af den aktuelle lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen samt forventet regnskab pr 30. juni 2014. Udviklingen i overførselsudgifterne er beskrevet i afsnit 5.2.

Lov- og cirkulæreprogrammet reducerer overførselsudgifterne med 25,9 mio. kr. i 2015, hvoraf den væsentligste ændring vedrører sygedagpengereformen. De øvrige tekniske ændringer omfatter reduktion af udgifterne til førtidspension for 18,7 mio. kr. i 2015 stigende til 57,0 mio. kr. i 2018 samt højere vurdering af udgifter til sygedagpenge på 10 mio. kr. i 201

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4.1 Lovændringer indarbejdet i budgettet

Når folketinget og regeringen gennemfører regelændringer af bindende karakter for kommunerne, justeres det statslige bloktilskud svarende til de udgiftsmæssige konsekvenser for kommunerne under ét.

Det udvidede totalbalanceprincip (DUT) sikrer, at kommunerne får midler tilført, når nye regler medfører kommunale udgifter. Tilsvarende reduceres bloktilskuddet til kommunerne, når folketinget fjerner eller mindsker kravet til en kommunal opgave.

Budgetvirkningen af ny lovgivning beskrives af staten i lov- og cirkulæreprogrammet. Lov- og cirkulæreprogrammet medfører mindreudgifter på 24,3 mio. kr. i 2015, 25,3 mio. kr. i 2016, 20,8 mio. kr. i 2017 og 21,7 mio. kr. i 2018, jf. tabellen til højre.

Den samlede budgetvirkning dækker både over mer- og mindreudgifter. De væsentligste ændringer er beskrevet nedenfor.

Serviceudgifter

- Styrket rehabilitering af kræftpatienter. Viborg Kommune kompenseres med 0,6 mio. kr. fra 2015 til 2017.

Tabel 6. Lovændringer indarbejdet i basisbudgettet 2015-2018

(i 1.000 kr., 2015-pl)	2015	2016	2017	2018
Serviceudgifter	1.598	1.352	845	263
Overførselsudgifter	-25.901	-26.698	-21.681	-22.012
I alt	-24.303	-25.346	-20.836	-21.749

- Vederlag, diæter og pension for varetagelse af kommunale erhverv. Merudgifter som følge af aftale mellem regeringen og SF, Venstre og Konservative, om at hæve lønlønningerne for de menige kommunalpolitikere. Viborg Kommune kompenseres med 0,8 mio. kr. i 2015 og frem.
- Socialstyrelsen/VISO overtager ansvaret for at tilvejebringe specialrådgivningsydelser, der i dag hører under de landsdækkende undervisningstilbud. Det betyder en reduktion af Viborg Kommunes budgetter med 1,7 mio. kr. i 2015 og frem.
- Kontanthjælpsreformen indebærer, at kontanthjælpen afskaffes for unge under 30 år, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, og i stedet indføres ydelsen uddannelseshjælp. Loven medfører merudgifter til administration og samtaler mv.. Viborg Kommune kompenseres med 0,9 mio. kr. i 2015 og frem.

Overførselsudgifter

- Sygedagpengereformen medfører mindreudgifter i kommunerne. Det betyder en reduktion af budgettet i Viborg Kommune på 26 mio. kr. i 2015 og frem.
- Fremover skal kontanthjælpsmodtagere, der kan arbejde, arbejde for deres ydelse. Dette medfører merudgifter til vejledning, opkvalificering, mentor og aktivitetsdusør. Viborg Kommune kompenseres med 2,1 mio. kr. i 2015 og frem.
- Kommunerne har mulighed for at yde hjælp til huslejeudgifter i op til 6 måneder til personer under 30 år, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller revalideringsydelse. Ordningen er midlertidigt fra 2014-2017. Viborg Kommunen kompenseres med 0,3 mio. kr. i hvert af årene 2014-2017.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4.2 Moderniseringsaftalen

I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 er der indgået aftale om forlængelse af moderniseringsaftalen i 2015 og 2016, hvor målet er at frigøre i alt 2 mia. kr. på landsplan. Kommunerne skal selv effektivisere for 1 mia. kr., og staten skal tilsvarende finde afbureaukratiseringsinitiativer, som giver en besparelse på 1 mia. kr. i kommunerne. Kommunerne beholder pengene og kan dermed prioritere midlerne til øvrig service.

De initiativer, som staten har fundet til budget 2015 frigør 377 mio. kr. i 2015 stigende til 454 mio. kr. i 2016. De 377 mio. kr. på landsplan i 2015 udgør for Viborg Kommune 6,3 mio. kr., jf. tabellen nedenfor.

De overordnede initiativer for 2015 er:

- Øget anvendelse af anmelderordninger på byggeområdet (20 mio. kr.)
- Regelforenklinger på beskæftigelsesområdet (150 mio. kr.)
- Strukturtilpasninger på beredskabsområdet (100 mio. kr.)
- Initiativer til bedre ressourceudnyttelse på social- og boligområdet (frilejebol-

liger og forenkling af reglerne om merudgiftsydelse til børn) (100 mio. kr.)

- Effektiviseringsgevinster i Udbetaling Danmark som følge af 3. bølge af digital selvbetjening (7,4 mio. kr. i 2015 stigende til 54 mio. kr. i 2018)
- I perioden 2016-2018 vil digitaliseringsbølge 4 give yderligere 1,1 mio. kr. på landsplan i 2016 stigende til 40,9 mio. kr. i 2019.

Løftet til sundhedsområdet på 350 mio. kr. finansieres ifølge økonomiaftalen delvist af kommunerne selv gennem effektivisering af befordringsområdet (100 mio. kr.) og beredskabsområdet (100 mio. kr.).

Beredskab

Det kommunale bloktilskud reduceres med 50 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. i 2016 og fremover vedr. effektivisering af beredskabet. Efter befolkningsandel svarer beløbet til 0,8 mio. kr. i 2015 og 1,3 mio. kr. i 2016. Herudover er regeringen og KL enige om, at det vil være muligt at frigøre yderligere 100 mio. kr. i 2015 og

frem, svarende til yderligere 1,7 mio. kr. for Viborg Kommune. Dette beløb indgår i moderniseringsaftalen. Besparelser vedr. beredskabet er indlagt i basisbudgettet for beredskabsområdet, som er reduceret med 2,5 mio. kr. i 2015 og 2,9 mio. kr. i 2016-2018.

Befordring

I økonomiaftalen for 2014 blev det aftalt, at kommunerne skal finde besparelser på befordringsområdet for 100 mio. kr. i 2014, 250 mio. kr. i 2015, 350 mio. kr. i 2016 og 430 mio. kr. i 2017. Kommunerne er lidt foran, så der indhøstes gevinster på 150 mio. kr. i 2014. Stigningen på 100 mio. kr. i 2015 prioriteres til et løft af sundhedsområdet. Der er ikke indlagt yderligere besparelser i basisbudgettet vedr. befordring. Tabellen nedenfor viser, at Viborg Kommune i 2014-2016 har indlagt besparelser, der overstiger andelen af potentialet på landsplan.

Table 7. Moderniseringsaftalens budgetvirkning for Viborg Kommune

(i 1.000 kr., 2015-p/l)	2015	2016	2017	2018
Initiativer på landsplan	-377.400	-392.000	-438.200	-454.200
Viborg Kommunes andel	-6.310	-6.554	-7.327	-7.594

Table 8. Besparelser i budget 2014-2017 vedr. befordring

(i 1.000 kr., 2014-pl)	2014	2015	2016	2017
Landsplan	-100.000	-250.000	-350.000	-430.000
Viborg Kommunes andel efter befolkningsandel	-1.672	-4.180	-5.852	-7.190
Besparelser i budget 2014-2017				
Borgerbefordring	-1.000	-2.175	-2.975	-2.975
Skoler befordring	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Indlagte besparelser i alt	-4.000	-5.175	-5.975	-5.975

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4.3 Pris- og lønregulering

I resultatopgørelsen (tabel 1, side 3) er drifts- og anlægsudgifter i basisbudgettet vist i 2015-prisniveau, hvilket gør det muligt at sammenligne det reale udgiftsniveau mellem de fire budgetår. Indtægterne og de finansielle poster er vist i løbende priser.

Pris- og lønfremskrivningen er baseret på KL's seneste forventninger til pris- og lønudviklingen, der er udsendt den 18. juni 2014. Fremskrivningen er dog foretaget i overensstemmelse med den tidligere beslutning om, at varekøbs- og tjenesteydelseskonti kun skal prisfremskrives med halvdelen af KL's skøn i perioden 2014 – 2016 (besluttet i forbindelse med vedtagelsen af budget 2013-2016).

KL's nye pris- og lønskøn af 18. juni 2014 reducerer basisbudgettet med 2,3 mio. kr. i 2015 i forhold til pris- og lønskønnet fra 20. februar 2014. Dette skøn reducerede budgettet med 0,3 mio. kr. i forhold til pris- og lønskønnet fra 26. juni 2013, som var indarbejdet i den oprindelige ramme. Det nye skøn af 18. juni 2014 er en løn- og prisstigning på 2,0 procent.

Det skal bemærkes, at budgetforbedringen på udgiftssiden modregnes i balancetilskuddet, hvorved kommunens samlede økonomi er uændret. Prisfremskrivningen fra 2014-priser til 2015-priser ses af tabellen nedenfor.

Tabel 8 viser, at løn- og prisfremskrivningen fra 2014 til 2015 er 82,3 mio. kr. Udgiften modsvarer på indtægtsiden via bloktilskuddet.

Afskaffelse af 60 års reglen for lærere

I KL's pris- og lønskøn af 18. juni 2014 er indeholdt en lønstigning til lærerne for afskaffelsen af 60 års reglen. Kompensationen udgør 3,8 mio. kr. i 2015. Kompensationen er ikke indarbejdet i basisbudgettet på skoleområdet, da den blev indarbejdet i budgettet sidste år.

Et estimat af konsekvensen af lønkomensationen sammenholdt med afskaffelsen af 60 års reglen fremgår af tabellen nedenfor. Tabellen viser, at skoleområdet har en nettoudgift på 3,9 mio. kr. i 2015 faldende til 0,5 mio. kr. i 2019, hvorefter lønkomensationen til lærerne finansieres fuldt ud af afskaffelsen af 60 års reglen.

Tabel 9. Prisfremskrivning fra 2014 til 2015

(i 1.000 kr.)	2015	2016	2017	2018
Indarbejdet i ramme pr. 20. februar 2014	84.889	85.249	85.033	82.525
Ændret efter KL's P/L-skøn af 20. februar	-264	-381	-43	2.230
Ændret efter KL's P/L-skøn af 18. juni	-2.349	-2.581	-2.342	-2.170
I alt	82.276	82.287	82.648	82.585

Tabel 10. Konsekvens af afskaffelsen af 60 års reglen

(i 1.000 kr.)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ekstra omkostning ved løntilæg	3.208	3.208	3.208	3.208	3.208	3.208	3.208
Besparelse ved afskaffelse af 60 års	722	664	-506	-1.721	-2.713	-3.204	-3.734
Konsekvens i alt	3.930	3.872	2.702	1.487	496	4	-526
Kompensation via bloktilskuddet	-3.758	-3.758	-3.758	-3.758	-3.758	-3.758	-3.758

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4.4 Demografiregulering

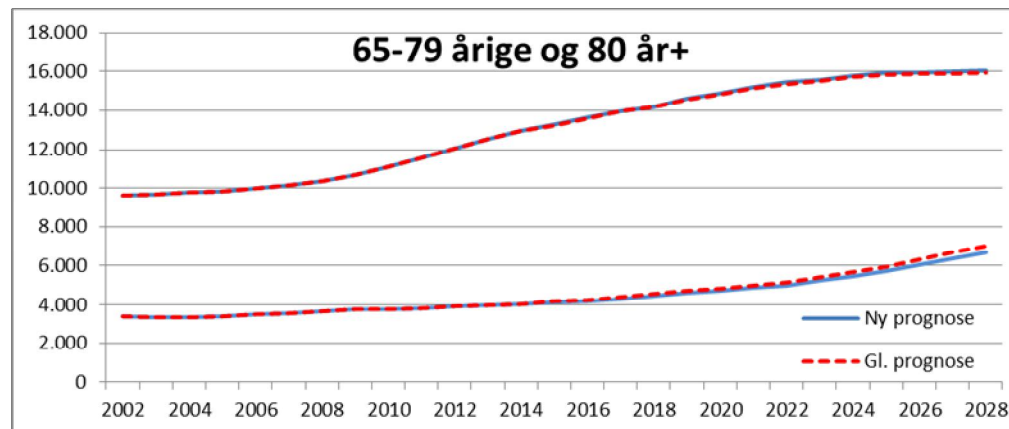
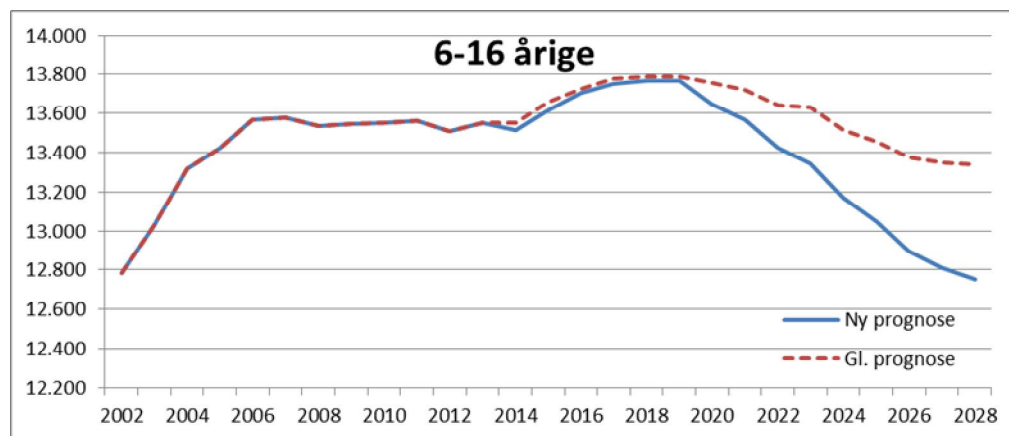
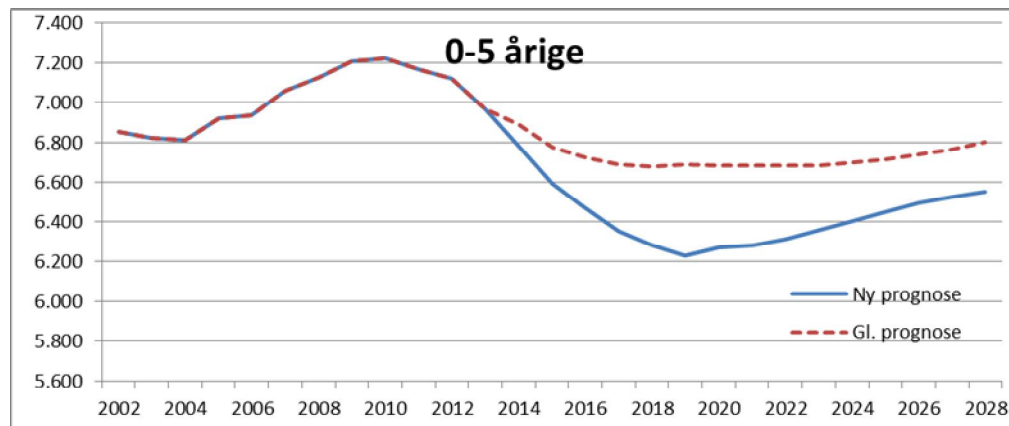
Viborg Kommune anvender demografimodeller i budgetlægningen på ældre-, dagtilbuds- og skoleområdet. Det indgår i budgetforliget for budget 2014-2017, at der skal udarbejdes forslag til nye demografimodeller på disse tre områder. Forslag til nye demografimodeller blev præsenteret for Byrådet på temamødet om budget 2015-2018 den 25. juni 2014.

I basisbudgettet er der indarbejdet demografiregulering efter de nuværende principper, som Byrådet vedtog i forbindelse med budget 2012-2015. Nedenfor beskrives demografireguleringen i basisbudgettet.

Konsekvenserne af evt. nye demografimodeller er beskrevet i et særskilt notat til Byrådets budgetkonference. Heri kan man se, hvordan basisbudgettet påvirkes ved valg af nye demografimodeller.

Befolkningsprognosen

Befolkningsprognosen, som Økonomiudvalget godkendte den 23. april 2014, er udgangspunkt for demografiregulering for dagtilbud, skoler og ældreområdet. Befolkningsudviklingen for de relevante aldersgrupper er vist i graferne nedenfor. "Gl. prognose" er befolkningsprognosen fra april 2013, som lå til grund for budget 2014-2017 og de budgetrammer, som blev udmeldt for budget 2015-2018.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

Indarbejdet i basisbudgettet

Som nævnt ovenfor er der i basisbudgettet indlagt demografiregulering efter de nuværende demografireguleringsmodeller.

Negative demografireguleringer er indarbejdet i basisbudgettet med henblik på at skabe råderum for Byrådets tværgående prioritering. Positive demografireguleringer er ikke indarbejdet i basisbudgettet. Disse indgår i stedet i den politiske forhandling og tværgående prioritering, der indledes med Byrådets budgetkonference.

Demografireguleringen i basisbudgettet kan ses i tabellen nedenfor.

For dagtilbud er der en negativ demografiregulering på 10,9 mio. kr. i 2015 stigende til 28,8 mio. kr. i 2018 som følge af faldende børnetal. Denne regulering er indarbejdet i basisbudgettet på dagtilbudsområdet.

For skoler viser befolkningsprognosen, at der er et positivt reguleringsbehov på 2,8 mio. kr. i 2015 stigende til 16,5 mio. kr. i 2018. Denne regulering er ikke indarbejdet i basisbudgettet, og der er ikke reserveret beløb under Økonomi- og Erhvervsudvalget, jf. budgetforliget for budget 2014-2017. Negativt efterreguleringsbehov vedr. 2014 på 1,6 mio. kr. er indarbejdet på skoleområdet i 2015-2018.

På ældreområdet er der et positivt reguleringsbehov på 10,8 mio. kr. i 2015 stigende til 45,1 mio. kr. i 2018.

Tabel 11. Demografiregulering i basisbudget 2015-2018

(i 1000 kr., 2015-p/l)	2015	2016	2017	2018
Reguleringsbehov i henhold til befolkningsprognose 2014				
Dagtilbud	-6.188	-14.092	-19.407	-24.018
Folkeskole	2.801	10.771	13.784	16.461
Ældreområdet	10.836	21.863	33.391	45.110
I alt	7.449	18.542	27.768	37.553
Efterreguleringsbehov				
Dagtilbud	-4.732	-4.732	-4.732	-4.732
Folkeskole	-1.615	-1.615	-1.615	-1.615
Ældreområdet	-4.087	-4.087	-4.087	-4.087
I alt	-10.434	-10.434	-10.434	-10.434
Indarbejdet i basisbudgettet				
Dagtilbud	-10.920	-18.824	-24.140	-28.750
Folkeskole	-1.615	-1.615	-1.615	-1.615
Ældreområdet	-4.087	-4.087	-4.087	-4.087
Ældreområdet (ØKE)	10.836	21.863	33.391	45.110
I alt	-5.786	-2.663	3.549	10.658

Beløbet er reserveret i en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget, idet der i budget 2014-2017 blev afsat en pulje under Økonomiudvalget til dette formål. Negativt efterreguleringsbehov vedr. 2014 på 4,1 mio. kr. er indarbejdet på ældreområdet i 2015-2018.

En eventuel budgetregulering for ældreområdet gives ud fra en samlet vurdering af effektivisering, anvendelse af ny teknologi, demografiudvikling samt udgiftspres i øvrigt, herunder opgaveglidning fra regionerne.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

Tabel 12. Udgifter indarbejdet til skolereform i budget 2014-2017 og 2018

4.5 Folkeskolereform

På indtægtssiden indgår følgende tilskud i finansieringen af folkeskolereformen:

- Bloktilskuddet forøges med 204 mio. kr. i 2014 og 407 mio. kr. i efterfølgende år til finansiering af reformen.
- Et særligt tilskud på 600 mio. kr. over tre skoleår fra 2014 til 2017 (i alt 1,8 mia. kr.) fordeles, så de kommuner, der har de største udfordringer, tilgodeses mest.
- Der er afsat en pulje på 700 mio. kr. i perioden 2014-2020 til sikring af fuld kompetencedækning. Endvidere er der afsat i alt 60 mio. kr. i 2013-2015 til kompetenceudvikling af lederne på området.

Tabellen nedenfor viser, hvilke beløb, der er indarbejdet i basisbudgettets indtægtsside og udgiftsside vedr. folkeskolereformen. På udgiftssiden blev der i budget 2014-2017 indarbejdet 13,6 mio. kr. i 2014, 37,0 mio. kr. i 2015 og 2016 og 31,0 mio. kr. i 2017. I basisbudgettet er 2018 reduceret med 21,9 mio. kr. i forhold til 2017, idet der i 2018 bortfalder midlertidigt bloktilskud til omstilling på dette beløb. Der er foretaget en ny udgiftsberegning af 2018 efter de principper, som budget 2014 blev udregnet efter. Udgiftsberegningen viser, at der er et udgiftsbehov på 20,1 mio. kr., dvs. 1,8 mio. kr. lavere end budgettet i 2017. Det lavere udgiftsbehov skyldes, at der er en besparelse ved afskaffelsen af 60-årsreglen på 1,7 mio. kr. i 2018.

(1.000 kr., 2014-pl)	2014	2015	2016	2017	2018
<u>Basisbudget 2014-2017</u>					
Drift	3.400	6.800	6.800	6.800	6.800
Implementering	5.000	10.100	10.100	5.000	5.000
<u>Budgetforlig 2014-2017</u>					
Skolereform	5.200	17.100	16.100	19.200	19.200
Kompetenceudvikling - ny skolereform	0	3.000	4.000	0	0
<u>Basisbudget 2015-2018</u>					
Bortfald af tilskud til omstilling					-21.900
Ny udgiftsberegning vedr. 2018					20.100
Indarbejdet i basisbudget 2015-2018	13.600	37.000	37.000	31.000	29.200

Finansiering / indtægter

(1.000 kr., 2014-pl)	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskud til omstilling	-16.500	-38.400	-43.800	-21.900	0
Bloktilskud til drift	-3.400	-6.800	-6.800	-6.800	-6.800
I alt	-19.900	-45.200	-50.600	-28.700	-6.800

Diffence mellem udgifter og indtægter

(1.000 kr., 2014-pl)	2014	2015	2016	2017	2018
Diffence mellem udgifter og indtægter	-6.300	-8.200	-13.600	2.300	22.400

Det ses under finansiering/indtægter, at forøgelsen af bloktilskuddet er varig, mens at tilskuddet til omstilling bortfalder i 2018. Det indlagte tilskud til omstilling er skønnet i 2016 og 2017, idet de endelige tilskudsbeløb udmeldes et år ad gangen. Puljer til sikring af fuld kompetencedækning og kompetenceudvikling er ikke budgetlagt, hverken på indtægts eller udgiftssiden.

Det ses af tabellen, at indtægterne overstiger de indarbejdede driftsudgifter med 6,3 mio. kr. i 2014, 8,2 mio. kr. i 2015 og 13,6 mio. kr. i 2016. Dette skal dog ses i sammenhæng med, at der i budget 2014-2017 blev afsat 63 mio. kr. i 2014-2017 til helhedsplaner, ny skolereform m.v. I 2017 og 2018 overstiger de indlagte udgifter den statslige finansiering af reformen.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

4.6 Konkurrenceudsættelser

I budget 2014-2017 blev der indarbejdet besparelser vedr. konkurrenceudsættelser på i alt 25,1 mio. kr. for udbuddene af danskundervisning, rengøring, Park & Vej, madservice og praktisk bistand.

I basisbudgettet for 2015-2018 er der ikke indarbejdet yderligere besparelser, idet der ikke er gennemført nye konkurrenceudsættelser.

Byrådet har i konstitueringsaftalen og i forbindelse med budgetforliget for budget 2014-2017 besluttet, at der i første kvartal 2014 skal vedtages en ny Indkøbs- og udbudspolitik samt drøftes eventuelle måltal for faktoren for konkurrenceudsættelse (IKU-faktor).

Den 28. marts 2014 holdt Byrådets en temadag vedrørende Indkøbs- og Udbudspolitikken og konkurrenceudsættelser. Der blev på temadagen drøftet muligheder for kommende konkurrenceudsættelser.

I forbindelse med budget 2015-2018 vil Byrådet drøfte, hvilke nye områder, der skal konkurrenceudsættes. Byrådet vil desuden fastsætte indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU) senest ved vedtagelsen af budgettet for 2015-18, jf. byrådsbeslutning den 21. maj 2014.

Byrådet vedtog på mødet den 21. maj 2014 en ny Udbuds- og Indkøbspolitik og besluttede

desuden, at kompetencen til at træffe beslutning om genudbud tillægges Økonomi- og Erhvervsudvalget efter indstilling fra relevant fagudvalg, samt at genudbud af den kommunale opgave omkring rottebekæmpelse igangsættes med det samme.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

5. Skattefinansieret drift

Den skattefinansierede drift opdeles i serviceudgifter og overførselsudgifter. Resultatet af den skattefinansierede drift ses i tabellen nedenfor.

Tabellen viser, at udgifterne på den skattefinansierede drift falder fra 5.198,4 mio. kr. i 2015 til 5.148,6 mio. kr. i 2018 svarende til et fald på 1,0 procent i faste priser.

Serviceudgifterne omfatter overordnet set de driftsudgifter, som ikke vedrører forsørgelse af borgere. Serviceudgifterne omfatter således skoler, daginstitutioner, ældreområdet, handicapområdet, familieområdet, administration mv.

Serviceudgifterne stiger med 0,5 procent fra oprindeligt budget 2014 til budget 2015, når der tages højde for løn- og prisudviklingen. Herefter falder serviceudgifterne med 1,8 procent i budgetperioden 2015-2018. Faldet fra 2015 til 2016 skyldes bl.a., at der er indlagt en budgetbuffer på 25 mio. kr. i 2015 samt indlagte besparelser i forbindelse med moderniseringsaftalen og negativ efterregulering af demografi på dagtilbuds- og ældreområdet. Desuden er der i 2015 indarbejdet overførsler fra regnskab 2013 på i alt 15,9 mio. kr.

Overførselsudgifterne falder fra 2014 til 2015. Faldet vedrører primært førtidspensioner, sygedagpenge, kontanthjælp og dagpenge til forsikrede ledige.

Herefter stiger overførselsudgifterne med 1,6 procent i budgetperioden 2015 til 2018. Overførselsudgifternes andel af de samlede driftsudgifter stiger i budgetperioden fra 23,7 procent til 24,3 procent.

Der er redegjort nærmere for udgiftsudviklingen i afsnit 5.1 og 5.2.

Tabel 13. Skattefinansieret drift

(mio. kr., 2014-tal i 2014-p/l, 2015-2018-tal 2015-p/l)	Opr.budget 2014	Forventet 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Udvikling 2015-18 i pct.
Serviceudgifter	3.867,6	3.885,9	3.966,2	3.904,1	3.897,7	3.896,6	-1,8%
Overførselsudgifter	1.302,9	1.256,8	1.232,2	1.239,9	1.248,6	1.252,0	1,6%
Skattefinansieret drift i alt	5.170,5	5.142,7	5.198,4	5.144,0	5.146,3	5.148,6	-1,0%
Andel, overførsler	25,2%	24,4%	23,7%	24,1%	24,3%	24,3%	-

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

5.1 Serviceudgifter

Der er stor fokus på størrelsen af kommunernes serviceudgifter, da de samlede serviceudgifter omfatter den del af de kommunale driftsudgifter, der som udgangspunkt fastsættes og prioriteres af kommunalbestyrelserne. I modsætning til overførselsudgifterne - den anden store gruppe driftsudgifter - er serviceudgifterne ikke specielt påvirket af konjunkturudviklingen i samfundet.

Ét af de vigtigste elementer i de årlige økonomiaftaler mellem Regeringen og KL vedrører størrelsen af serviceudgifterne set under ét for alle kommuner - den såkaldte serviceramme. Overholdelsen af servicerammen har de seneste år været underlagt sanktioner, så kommunernes bloktilskud reduceres, hvis den aftalte serviceramme overskrides for kommunerne under ét.

Viborg Kommunes budgetforslag set i forhold til økonomiaftalen

Viborg Kommune definerer ikke serviceudgifterne på helt samme måde som KL, idet KL's opdeling er mere detaljeret. Sammenhængen mellem Viborg Kommunes og KL's definitioner kan ses i tabellen nedenfor.

Den enkelte kommunes fastsættelse af udgiftsniveauet tager afsæt i kommunens aktuelle økonomiske situation, udsigterne for de kommende år, herunder forventninger til antallet af brugere på de forskellige serviceområder samt

kommunens valg af serviceniveau. Den samlede serviceramme kan derfor ikke entydigt fordeles på de enkelte kommuner.

KL har dog udarbejdet en "beregningsteknisk" fordeling, der tager udgangspunkt i kommunernes udgiftsniveau i 2014. Den beregningstekniske fordeling anvendes bl.a. i forbindelse med den "faseopdelte budgetlægningsproces", som er en forpligtende samarbejdsproces

kommunerne imellem med henblik på at overholde økonomiaftalen.

Der er et råderum i budgetforslaget på -3,7 mio. kr. i forhold til Viborg Kommunes beregningstekniske andel af servicerammen, hvilket fremgår af tabellen nedenfor.

Det vil sige, at serviceudgifterne i basisbudgettet er 3,7 mio. kr. større end Viborg Kommunes beregningsmæssige andel af økonomiaftalen.

Tabel 14: Viborg Kommunes og KL's definitioner af serviceudgifter mv.

Budgetforslaget efter Viborg Kommunes definitioner		Budgetforslaget efter KL's definitioner	
	(Mio. kr.)		(Mio. kr.)
Serviceudgifter	3.966,2	Serviceudgifter	3.649,0
		Refusion af særligt dyre enkeltsager	-13,4
		Driftsindtægter vedr. ældreboliger (ekskl. renter)	-13,6
		Aktivitetsbestemt medfinansiering	344,1
		I alt	<u>3.966,1</u>
Overførselsudgifter	1.232,2	Overførselsudgifter	1.070,5
		Forsikrede ledige	161,8
		I alt	<u>1.232,3</u>
Forsyningsområdet	-10,5	Brugerfinansieret område	-10,5

Tabel 15: Råderum i forhold til økonomiaftalen

	(Mio. kr.)
Ifølge KL udgør Viborg Kommunes "beregningstekniske" andel af økonomiaftalens serviceramme:	3.645,3
I Viborg Kommunes budgetforslag udgør servicerammen efter KL's definition:	3.649,0
Råderum i henhold til økonomiaftalen	<u>-3,7</u>

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

Serviceudgifter fordelt på politikområder

Tabellen til højre viser serviceudgifterne i basisbudget 2015-18 fordelt på udvalg og politikområder.

De politikområder, som skiller sig ud med relativt store ændringer i udgiftsniveauet er administration organisation (fald på 13,7 mio. kr.), skoler (fald på 14,8 mio. kr.), dagtilbud (fald på 18,6 mio. kr.), familieområdet (fald på 8,1 mio. kr. og ældreområdet (fald på 8,2 mio. kr.)

For politisk organisation er der et relativt stort fald fra 2015 til 2016, som skyldes, at der kun er indlagt en budgetbuffer i 2015. Herefter stiger budgettet, da den positive demograferegulering, som Byrådet vedtog for ældreområdet sidste år, er indlagt som en pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

For administrativ organisation skyldes faldet, at der i 2015 er indarbejdet overført driftsoverskud fra 2013 på 4,5 mio. kr. samt vedtagne effektiviseringer.

For skoler skyldes faldet, der i 2015 er indarbejdet overført driftsoverskud fra 2013 på 3 mio. kr. i 2015. Desuden er der i 2015 indregnet midler til kompetenceudvikling, som bortfalder i 2016.

På dagtilbudsområdet skyldes faldet, at der er indarbejdet negativ demografiregulering pga. faldende børnetal.

Tabel 15. Udviklingen i serviceudgifter

(mio. kr, 2014 = 2014-p/l, 2015-2018 = 2015-p/l)	Oprindeligt budget 2014	Forventet regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Udvikling 2015-18 i mio. kr
Politisk organisation	61,2	49,7	92,0	76,4	83,7	96,0	4,1
Administrativ organisation	436,1	436,1	430,0	418,8	416,8	416,3	-13,7
Facility Management	44,0	47,6	45,7	45,7	45,7	45,7	0,0
Skoler	840,6	850,2	871,2	863,6	857,6	856,4	-14,8
Dagtilbud	416,6	425,1	414,3	407,0	400,3	395,7	-18,6
Ungdomsskoler	15,3	15,7	16,8	15,6	16,8	15,6	-1,2
Tandpleje	34,2	34,7	34,7	34,6	34,6	34,6	-0,1
Familieområdet	227,5	218,1	237,0	228,8	228,9	228,9	-8,1
Ældreområdet	666,4	667,3	677,6	669,4	669,4	669,4	-8,2
Sundhedsområdet	365,3	371,8	387,3	388,3	388,4	387,8	0,5
Voksenhandicapområdet	396,9	421,5	419,6	417,8	417,8	417,8	-1,9
Beskæftigelsestilbud	32,9	13,3	10,4	10,1	9,7	9,7	-0,7
Kultur	83,0	85,4	82,3	82,1	83,4	79,9	-2,4
Folkeoplysning og idrætsanlæg	73,9	74,0	75,1	74,5	74,6	72,7	-2,4
Grønne områder	8,9	9,1	9,0	9,0	9,0	9,0	0,0
Trafikområdet	129,2	130,5	131,4	131,2	130,0	130,0	-1,4
Kommunale ejendomme	2,0	0,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Plan, natur- og miljøområdet	16,6	16,3	16,1	16,0	16,0	16,0	-0,1
Uddannelse, lævæksætter og internationalisering	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Beredskabskommissionen	16,9	17,8	14,6	14,0	13,9	13,9	-0,7
I alt	3.867,6	3.885,9	3.966,2	3.904,1	3.897,7	3.896,6	-69,6
P/L-regulering	-	-	-	66,1	142,4	220,3	-
I alt	3.867,6	3.885,9	3.966,2	3.970,2	4.040,2	4.116,9	150,8

På ældreområdet skyldes faldet primært, at præmie vedr. SOSU-elever på 5,7 mio. kr. bortfalder i 2016-2018.

Faldet i budgetrammen på familieområdet fra 2015 til 2016 skyldes, at der i budgetrammen for 2015 indgår 8,0 mio. kr. i overført mindreforbrug fra 2013.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

5.2 Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne i basisbudget 2015-18 fremgår af tabellen nedenfor.

I modsætning til serviceudgifterne budgetteres overførselsudgifterne ikke inden for en fastlagt budgetramme. Overførselsudgifterne budgetteres på baggrund af den aktuelle lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen samt budgetopfølgningerne i 2014.

Fra oprindeligt budget 2014 til budget 2015 falder overførselsudgifterne fra 1.302,9 mio. kr. til 1.232,2 mio. kr. Faldet vedrører primært førtidspensioner, sygedagpenge, kontanthjælp og dagpenge til forsikrede ledige.

Udgifterne til førtidspensioner har de sidste 5 år haft en lavere stigningstakt end budgetteret. 1. januar 2013 trådte en ny lov på førtidspensionsområdet i kraft. Loven adskiller sig blandt andet ved at unge under 40 år ikke længere skal have førtidspension. Effekten har ikke fuldt ud været indregnet i budget 2014.

Sygedagpenge er i 2015 budgetteret med 216 helårspersoner færre end i budget 2014. Der er i 2015 indregnet udgifter til 1.370 helårspersoner mod 1.586 i 2014. Dermed følges den generelle tendens på landsplan med faldende sygefravær.

Der er indregnet udgifter til kontanthjælp til 2.000 helårspersoner i 2015 mod 2.154 i 2014, svarende til et fald på 154 helårspersoner.

Faldet hænger sammen med, at der forventes flere unge i uddannelse som følge af kontanthjælpsreformen.

Som følge af forventningerne til konjunkturudviklingen er der budgetteret med et fald af forsikrede ledige på dagpenge på 129 helårspersoner. Der er i 2015 budgetteret med 1.225 helårspersoner mod 1.354 i 2014. Viborg Kommunes beskæftigelsestilskud udgør 156,6 mio. kr. i 2015 og kan ikke fuldt finansiere udgifterne til forsikrede ledige på 161,8 mio. kr.

Ressourceforløb til personer som er i risiko for at komme på førtidspension forventes først fuldt indfaset i slutningen af 2014, hvilket afspejles i en lavere udgift i budgetopfølgningen pr. 30. juni 2014 end i oprindeligt budget 2014 og budget 2015-2018.

Børne- og Ungdomsudvalgets overførselsområde, som primært består af udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, budgetteres i 2015-18 til 17,2 mio. kr., hvilket er samme beløb som i budgetopfølgningen pr. 30. juni 2014. Budgetbeløbet på 17,2 mio. kr. er en del af udgifterne til sociale formål i tabel 17.

Tabel 16. Udvikling i overførselsudgifter

(mio. kr., 2014 i 2014-pl, budget i 2015-p/l)	Forventet regnskab 2014		Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
	Oprindeligt budget 2014	pr. 30. juni 2014				
Erhvervsgrunduddannelser	10,6	10,3	10,5	10,5	10,5	10,5
Tilbud til udlændinge	8,6	14,8	15,7	15,7	15,7	15,7
Førtidspensioner og personlige tillæg	410,2	391,4	407,3	408,2	409,2	410,1
Sygedagpenge	166,3	141,4	131,9	135,0	139,7	142,4
Sociale formål	7,0	3,2	5,3	5,3	4,6	4,2
Kontanthjælp	170,0	178,5	131,4	132,1	132,3	132,3
Boligyldelse/-sikring	62,2	64,1	65,7	65,7	66,2	66,2
Forsikrede ledige	191,4	190,3	161,8	161,8	161,8	161,8
Fleksjob og ressourceforløb mv.	175,4	150,0	197,2	196,1	199,5	199,5
Arbejdsmarkedsforanstaltninger	84,4	91,1	87,4	91,8	91,6	91,6
Uddannelsesordning for ledige	0,0	4,5	0,7	0,4	0,3	0,3
BUU's overførselsområde	16,9	17,2	17,2	17,2	17,1	17,1
I alt	1.302,9	1.256,8	1.232,2	1.239,9	1.248,6	1.252,0

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

6. Renter

Renteudgifter –og indtægter i budget 2015-2018 fremgår af tabellen nedenfor. I alt er der en nettoudgift på 19,8 mio. kr. i 2015 stigende til 23,6 mio. kr. i 2018.

Der er budgetteret med en skønnet renteindtægt på 0,5 mio. kr. af indestående i pengeinstitutter med baggrund i kommunens bankaftale og med 1,5 mio. kr. af indgåede Portefølje Management aftaler.

Af Viborg Kommunes langfristede lån er ca. 60% fast forrentet. På denne del af lånene er renteudgiften budgetteret til den faktiske rente. På den variable del af lånene er der budgetteret med en rentestigning på 0,35% fra 2014 til 2015 og mindre årlige stigninger i perioden 2016 – 2018.

Der opkræves 0,5% i garantiprovision af garantier stillet overfor lån optaget af forsyningselskaber.

Tabel 17. Renteudgifter og indtægter i basisbudgettet

(mio. kr., 2015-pl)	2015	2016	2017	2018
Likvide beholdning	-2	-2	-2	-2
Kortfristede tilgodehavender	-1	-1	-1	-1
Langfristede tilgodehavender	-1	-1	-1	-1
Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	0,1	0,1	0,1	0,1
Kortfristet gæld i øvrigt	1	1	1	1
Langfristet gæld	24,4	25,8	26,4	27,0
Garantiprovision	-1,7	-0,6	-0,6	-0,5
I alt	19,8	22,3	22,9	23,6

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

7. Anlæg

Kommunens anlægsudgifter kan opdeles i følgende fire poster:

- Skattefinansieret anlæg
- Ældreboliger
- Jordforsyning
- Forsyningsvirksomhed

Anlægsudgifterne er indarbejdet i basisbudgettet på grundlag af budgetoverslagsårene 2015, 2016 og 2017 i budget 2014-2017. Der er indarbejdet tekniske korrektioner i alle årene.

I 2018 er virkningen af allerede vedtagne projekter indarbejdet og faste puljer er videreført.

Der er i basisbudgettet indlagt en anlægspulje, så udgifterne til skattefinansieret anlæg løftes til 200 mio. kr. i 2017-2018 svarende til Byrådets målsætning. Puljen er indlagt for, at basisbudgettet giver et mere realistisk billede af det økonomiske råderum

Tabellen nedenfor viser, at det samlede nettoanlægsbudget i basisbudgettet er 227,9 mio. kr. i 2015, 335,2 mio. kr. i 2016, 210,8 mio. kr. i 2017 og 205,9 mio. kr. i 2018.

De enkelte projekter fremgår af budgettets investeringsoversigt, der er vedlagt som materiale til budgetkonferencen. Oversigt over udvalgenes anlægsønsker vedlægges desuden som materiale til budgetkonferencen. Der foreligger anlægsønsker for ca. 870 mio. kr. i budgetperioden 2015-2018.

Nettoudgiften til skattefinansieret anlæg er 187,4 mio. kr. i 2015, hvilket er lidt lavere end Byrådets målsætning på 200 mio. kr.

Tabel 18. Anlægsbudget 2015-18 (netto)

(mio. kr., 2015 p/l)	2015	2016	2017	2018
Skattefinansieret anlæg	187,4	316,4	191,7	62,4
Heraf udgiftspulje (overslagsår = 200 mio. kr.)	0,0	0,0	8,4	137,6
Ældreboliger	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning	22,6	1,8	-4,3	-3,1
Forsyningsvirksomhed	18,0	17,0	15,2	9,0
Anlægsudgifter i alt (netto)	227,9	335,2	210,8	205,9

I økonomaftalen mellem regeringen og KL er der enighed om, at kommunernes anlægsudgifter i 2015 udgør 17,5 mia. kr., og at kommunerne koordinerer budgetterne for at sikre, at budgetterne samlet set er i overensstemmelse hermed. Der er ikke sanktioner fra staten, hvis kommunerne ikke overholder det aftalte niveau, men en klar forventning om at aftalen overholdes.

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

7.1 Jordforsyning

Anlægsbudgettet for jordforsyningen omfatter køb af jord, byggemodning og salg af byggegrunde til bolig- og erhvervsformål. Bruttoudgifterne til jordforsyning indgår som en del af den aftalte anlægsramme i Økonomiaftalen mellem Regeringen om KL.

Økonomiudvalget har ansvaret for køb og salg og jord, mens Teknisk Udvalg har ansvaret for byggemodning.

Anlægsbudgettet i 2015-18 ses af nedenstående tabel. Tabellen viser, at der budgetteres med en nettoudgift på 22,6 mio. kr. i 2015 og 1,8 mio. kr. i 2016. Der budgetteres med nettoindtægter på 4,3 mio. kr. i 2017 og 3,1 mio. kr. i 2018.

Udgiften til jordkøb forudsættes delvist lånefinansieret jf. afsnit 8.1.

Der forventes salg af 50 boliggrunde i 2015. Antallet forventes at stige i overslagsårene op mod et niveau på ca. 95 grunde årligt. I hele budgetperioden forventes salg af 325 boliggrunde og byggemodning af 399 boliggrunde.

Udover det aktuelle års behov for jordkøb til byggemodningen afsættes der også budget til mere langsigtet investering i jord til bolig og erhvervsformål.

Tabel 19. Anlægsbudget, jordforsyning

(i 1.000 kr., 2015-p/l)	2015	2016	2017	2018
Nye jordkøb (ØK)	21.392	16.298	23.429	26.994
Byggemodning boliggrunde (TU)	30.951	35.016	21.805	21.985
Byggemodning erhvervsgrunde (TU)	4.997	7.495	9.993	14.990
Salg af boliggrunde (ØK)	-24.751	-44.551	-44.551	-47.026
Salg af erhvervsgrunde (ØK)	-10.000	-12.500	-15.000	-20.000
Nettoudgift	22.589	1.758	-4.324	-3.057

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

7.2 Forsyningsområdet

Forsyningsområdet omfatter alene renovationsområdet.

Balancen for forsyningsområdet udgøres af summen af drift og anlæg. Det ses af tabellen, at summen af drift og anlæg giver nettoudgifter på 7,4 mio. kr. i 2015, 6,5 mio. kr. i 2016 og 4,6 mio. kr. i 2017. I 2018 er der en nettoindtægt på 1,5 mio. kr.

Forsyningsområdet har et opsøret overskud, som forventes at være 24,0 mio. kr. ved udgangen af 2014. Derfor er nye anlægsønsker på forsyningsområdet indarbejdet i basisbudgettet. Indarbejdelsen af de nye anlægsønsker betyder, at forsyningsområdet opsørede overskud bliver nedbragt til 8,8 mio. kr. i 2018.

Tabel 20. Drifts- og anlægsbudget, forsyningsvirksomhed

(mio. kr., 2015-p/l)	2015	2016	2017	2018
Driftsindtægter	-10.537	-10.537	-10.537	-10.537
Anlægsbudget	17.950	17.026	15.150	9.000
Nettoudgift	7.413	6.489	4.613	-1.537
Forsyningsområdets tilgodehavende	17.000	10.974	6.774	8.774

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

8. Likviditetsmæssige konsekvenser

Den faktiske likviditet er de likvide aktiver, som fremgår (forventes af fremgå) af årsregnskabet for det pågældende regnskabsår, dvs. den aktuelle kassebeholdning pr. 31. december.

Det lovgivningsmæssige likviditetskrav til kommunerne (den såkaldte kassekreditregel) baserer sig på den gennemsnitlige likviditet, og det samme gør Byrådets målsætning for likviditeten. Efter kassekreditreglen skal den gennemsnitlige likviditet være positiv, og Byrådets målsætning er, at den skal udgøre mindst 200 mio. kr.

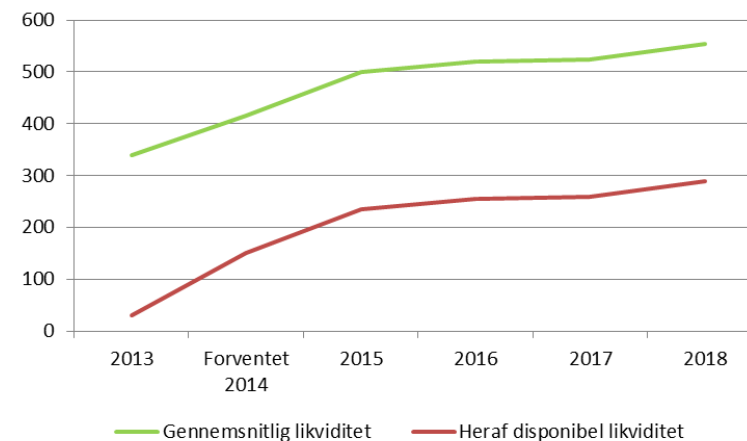
Det fremgår af tabellen nedenfor, at der i basisbudgettet er en positiv udvikling i den faktiske likviditet i 2015, idet den stiger fra +97,5 mio. kr. ultimo 2014 til +168,6 mio. kr. ultimo 2015. Den faktiske likviditet falder til 97,4 mio. kr. ultimo 2016, hvorefter den er stigende i 2017 og 2018.

Den gennemsnitlige likviditet forøges i basisbudgettet til 500,0 mio. kr. i 2015, hvorefter den fortsat er stigende i overslagsårerne. Byrådets målsætning er således opfyldt i hele budgetperioden.

Den faktiske likviditet er i årsregnskaberne kraftigt påvirket af mere eller mindre tilfældige tidsforskydninger henover årsskiftet. Det vigtigste likviditetsmål er derfor den gennemsnitlige likviditet, der opgøres som gennemsnittet for de seneste 365 dage.

Udviklingen i den gennemsnitlige kassebeholdning ses af figuren til nedenfor. I figuren vises også den disponible likviditet, hvor den del af kassebeholdningen, der er disponeret til overførte udgifter samt forsyningsområdes tilgodehavende er fratrukket. Pr. 30/6 2014 er der på forhånd disponeret 265 mio. kr.

Udvikling i den gennemsnitlige likviditet

Tabel 21. Opgørelse af likvide aktiver i basisbudget 2015 til 2018

(mio. kr)	Regnskab 2013	Oprindeligt budget 2014	Forventet regnskab 2014 pr. 30/6	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Likviditet: (minus = kasseforbrug)							
Likvide aktiver primo	52,1	59,1	59,1	97,5	168,6	97,4	127,0
Resultat før låntagning	180,5	-2,9	-16,2	57,7	-48,4	56,8	45,4
Lånoptagelse	117,7	123,3	91,4	56,0	47,0	47,0	42,5
Afdrag på lån	-62,7	-64,2	-62,8	-66,0	-68,6	-71,0	-73,3
Øvrige finansforskydninger	-228,4	11,3	26,0	23,3	-1,3	-3,2	-3,2
Likvide aktiver ultimo	59,1	126,6	97,5	168,6	97,4	127,0	138,3
Likvide aktiver gennemsnit	340,4	365,0	415,0	500,0	520,0	525,0	555,0

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

8.1 Lånoptagelse

Viborg Kommunes låneramme for 2015-2018 er opgjort på grundlag af de budgetterede anlægsudgifter på låneberettigede områder.

Udgifter til jordkøb under jordforsyningen kan belånes med 85 procent af den del af jordkøbet, der er landbrugsjord, gartneri, frugtplantager og planteskoler.

Energibesparende foranstaltninger i forbindelse med projekt vedrørende modernisering af det kommunale gadelys er indregnet med samlet set 67,5 mio. kr. i perioden 2015-2018.

Tabel 22. Låneramme i budget 2015-18

(i mio. kr.)	2015	2016	2017	2018
Jordforsyning	19,0	10,0	10,0	10,0
Byfornyelse	11,0	11,0	11,0	11,0
Energibesparende foranstaltninger (gadelys)	18,0	18,0	18,0	13,5
Energibesparende foranstaltninger i øvrigt	5,0	5,0	5,0	5,0
Lån til ejendomsskatter	3,0	3,0	3,0	3,0
Ordinær låneramme	56,0	47,0	47,0	42,5
Lånedispensationer	?			
Låneramme i alt	56,0	47,0	47,0	42,5

Den forventede låneramme fremgår af tabellen nedenfor. Tabellen viser, at der budgetteres med en samlet låneramme på 56 mio. kr. i 2015. I overslagsårene 2016-2018 er den samlede låneramme tilsvarende opgjort til henholdsvis 47,0 mio. kr. i 2016, 47,0 mio. kr. i 2017 og 42,5 mio. kr. i 2018.

Låneansøgninger

Forvaltningen har den 5. august 2014 sendt låneansøgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Beløbene er ikke indarbejdet i basisbudgettet, idet der forventes svar fra Ministeriet ultimo august 2014. Puljernes størrelse og de ansøgte beløb ses i tabellen nedenfor.

Tabel 23. Ansøgte lånedispensationer

(mio. kr.)	Puljens størrelse	Ansøgt beløb
Lånepulje vedr. styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner	500	50
Lånepulje til investeringer på borgernære områder	400	90,5
Lånepulje på det ordinære anlægsområde	200	39,3
Lånepulje vedr. investeringer med effektiviseringspotentiale	200	12,9
I alt	1.300	192,7

Viborg Kommunes basisbudget 2015 - 2018

8.2 Afdrag på lån

Viborg Kommunes afdrag på gæld (ekskl. ældreboliger) er 55,8 mio. kr. i 2015 stigende til 61,6 mio. kr. i 2018.

Af figuren til højre ses udviklingen i den langfristede gæld inkl. finansiel leasing. Den langfristede gæld har været stigende fra 2009 til 2012. En del af stigningen i gælden fra 2011 til 2012 skyldes ændret praksis og tekniske omlægninger. Den forventede stigning fra 2013 til 2014 skyldes, at kommunen udnytter de relativt store lånedispensationer, som kommunen har fået i 2014.

Udviklingen fra 2015 og frem vil ændre sig i det omfang kommunen opnår positivt svar på låneansøgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

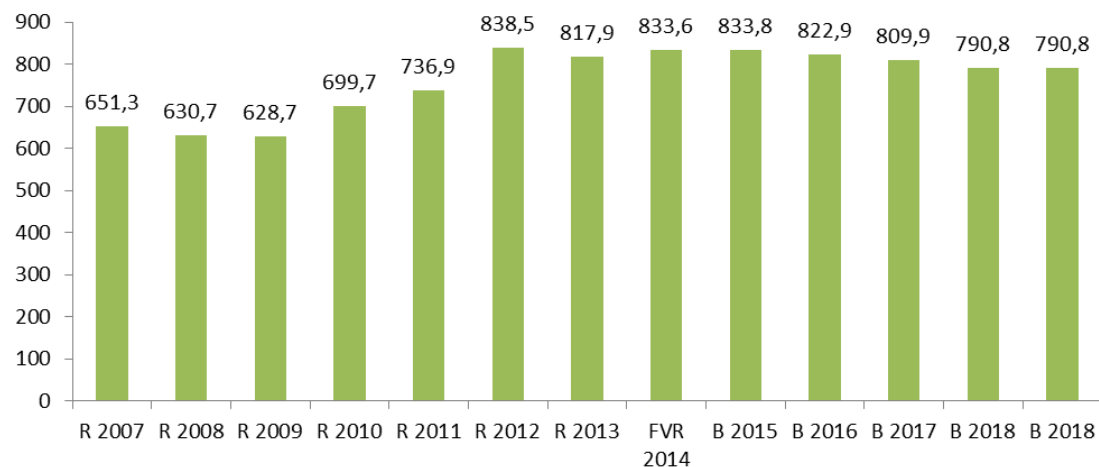
8.3 Øvrige finansforskydninger

I budgetperioden 2015 til 2018 forventes begrænsede udsving i øvrige finansforskydninger.

Øvrige finansforskydninger omfatter bl.a. indskud i Landsbyggefonden, deponerede midler og forskydninger i øvrige langfristede tilgodehavender.

Langfristet gæld ultimo året (ekskl. ældreboliger)

Mio. kr.

Der er under serviceudgifterne indarbejdet en budgetbuffer på 25 mio. kr. i 2015. Denne budgetbuffer er "modposteret" under finansforskydning, så den likviditetsmæssigt er neutral i basisbudgettet.